

COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА "ШМАЛЬКО ПРОТИ УКРАЇНИ"

(Заява № 60750/00)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 липня 2004 року

*Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у статті 44 § 2 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.*

"ШМАЛЬКО ПРОТИ УКРАЇНИ"

У справі "Шмалько проти України" Європейський Суд з прав людини (Друга секція) засідаючи палатою у складі суддів:

- п. Дж.-П. Кости (Mr J-P. Costa), Голови
- п. А.Б. Баки (Mr A.B. Baka),
- п. Л. Лукаїдеса (Mr L. Lucaides),
- п. К. Юнгвірта (Mr K. Jungwiert),
- п. В. Буткевича (Mr V. Butkevych),
- пані В. Томасен (Mrs. W. Thomassen)
- п. М. Угрехелідзе (Mr M. Ugrekhelidze),
- пані С. Доле (Mrs S. Dolle), секретаря секції,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 29 червня 2004 року виносить таке рішення, яке було прийняте у той день.

ПРОЦЕДУРА

1. Заяву № 60750/00 проти України подано до Суду 21 жовтня 1999 року громадянином України Анатолієм Афанасійовичем Шмальком (далі - заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі - Конвенція).
2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженими пані Валерією Лутковською та згодом пані Зоряною Бортновською.
3. 6 травня 2003 року Суд вирішив комунікувати скаргу заявника щодо невиконання рішення національного суду, винесеного на його користь. Всі інші скарги заявника були визнані неприйнятними. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті скарг одночасно. Заяву було розглянуто поза чергою відповідно до правила 41 Регламенту Суду.
4. Заявник і Уряд надали свої зауваження щодо прийнятності та суті справи (відповідно до правила 59 § 1 Регламенту Суду).

ФАКТИ

5. Заявник, Шмалько Анатолій Афанасійович, громадянин України, який народився у 1930 році і на цей час проживає у м. Дніпропетровську. Заявник - пенсіонер-інвалід, ветеран Другої світової війни. Він хворий на міастенію.

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

6. У березні 1999 року заявник звернувся до Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська з позовом до Дніпропетровського міського управління охорони здоров'я та Дніпропетровської міської клінічної лікарні № 1 (далі - лікарня) про відшкодування завданої йому моральної та матеріальної шкоди через відмову вищезазначених закладів безкоштовно надати в період з 1996 до 1998 року необхідні йому ліки, а саме: "Калімін - 60". Заявник стверджував, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів № 1303 від 17.08.1998 ці ліки мали надаватися йому безкоштовно, проте через відмову місцевих закладів охорони здоров'я надати ліки заявник був змушений купувати їх у Москві, Німеччині та Великобританії. Відповідно, він вимагав відшкодування витрат.
7. 29 вересня 2000 року Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська (далі - Бабушкінський суд) визнав позовну заяву заявника необґрунтованою і відмовив у її задоволенні. Суд вирішив, що Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я та лікарня не можуть нести відповідальність за ненадання ліків заявнику, оскільки ці ліки були відсутні у Дніпропетровській області взагалі.
8. 13 листопада 2000 року Дніпропетровський обласний суд задовольнив касаційну скаргу заявника, скасував рішення від 29.09.2000 р. та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції.
9. 22 лютого 2001 року Бабушкінський суд визнав позовну заяву заявника необґрунтованою і відмовив у її задоволенні.
10. 26 березня 2001 року Дніпропетровський обласний суд задовольнив касаційну скаргу заявника, скасував рішення від 22.02.2001 р. та знову направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції.
11. 13 липня 2001 року Бабушкінський суд визнав позовну заяву заявника необґрунтованою і відмовив у її задоволенні.
12. 10 жовтня 2001 року заявник подав апеляційну скаргу до Апеляційного суду Дніпропетровської області відповідно до нової процедури апеляційного оскарження, запровадженої Цивільним процесуальним кодексом 21 червня 2001 року. 29 листопада 2001 року суд частково задовольнив скаргу заявника і зобов'язав Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я виплатити заявнику 722,70 грн. і 750,00 грн. (загалом - 1509,95 грн. [237,37 ЄВРО]) компенсації матеріальної та моральної шкоди відповідно. Лікарню було зобов'язано виплатити заявнику 393,65 грн., 750 грн. та 22,25 грн. (загалом - 1165,9 грн. [183,28 ЄВРО]) компенсації матеріальної, моральної шкоди та судових витрат.
13. 19 квітня 2002 року відділом державної виконавчої служби (ДВС) Бабушкінського районного управління юстиції було відкрите виконавче провадження з виконання рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 29.11.2001 р.

14. 15 травня 2002 року ДВС зобов'язала Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я та лікарню перерахувати на банківський рахунок заявника кошти, присуджені йому рішенням від 29.11.2001 р.
15. 27 травня 2002 року колегія у складі трьох суддів Верховного Суду відмовила в задоволенні касаційної скарги, поданої головним лікарем лікарні на рішення від 29.11.2001 р., через її необґрунтованість. Порушення касаційного провадження не зупинило процес виконання рішення від 29.11.2001 р.
16. 17 жовтня 2002 року виконавчий лист та платіжна вимога були повернуті заявнику через відсутність коштів на рахунку лікарні.
17. 21 жовтня 2002 року ДВС надіслала до управління Державного казначейства у Дніпропетровській області запит щодо можливості стягнення коштів з лікарні на виконання рішення суду.
18. 26 листопада 2002 року ДВС закрила виконавче провадження у справі у зв'язку з перерахуванням на банківський рахунок заявника 1165,9 гривень. Таким чином, рішення суду в частині стягнення відшкодування з лікарні остання виконала в повному обсязі.
19. 25 грудня 2002 року ДВС зобов'язала Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я перерахувати на банківський рахунок заявника кошти, присуджені йому рішенням від 29.11.2001 р.
20. 16 січня 2003 року Дніпропетровським міським управлінням охорони здоров'я було виплачено заявнику 862,75 грн. (135,63 ЄВРО).
21. 20 січня 2003 року виконавчий лист та платіжна вимога були повернуті ДВС разом із зазначенням того, що рішення суду не може бути виконане в повному обсязі через відсутність коштів у Дніпропетровського міського управління охорони здоров'я.
22. 21 січня 2003 року ДВС зобов'язала Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я перерахувати на банківський рахунок заявника решту боргу.
23. 7 лютого 2003 року Дніпропетровське міське управління охорони здоров'я перерахувало на банківський рахунок заявника 647,2 грн. (101,74 ЄВРО). Виконавче провадження у справі було закрито.
24. 19 травня 2003 року Бабушкінський суд визнав необґрунтованим і відмовив заявнику у задоволенні позову до управління Державного казначейства у Дніпропетровській області щодо компенсації моральної шкоди, яку він нібито зазнав через тривале невиконання рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 29.11.2001 р. Це рішення оскаржено не було і тому стало остаточним.

ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

1. Конституція України від 28.06.1996 р.

25. Стаття 124 містить такі положення:

"...Судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України."

2. Закон України "Про виконавче провадження" від 21.04.1999 р.

26. Відповідно до статті 2 Закону примусове виконання рішень в Україні покладається на Державну виконавчу службу. Стаття 85 закріплює право кредитора подати скаргу на дії чи бездіяльність державного виконавця до начальника відповідного відділу державної виконавчої служби, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до суду. Стаття 86 надає кредитору право звернутися з позовом до юридичної особи, яка зобов'язана провадити стягнення коштів з боржника, у разі невиконання рішення з вини цієї юридичної особи і отримати компенсацію.

3. Закон України "Про державну виконавчу службу" від 24.03.1998 р.

26. Стаття 11 Закону встановлює відповідальність державного виконавця за неналежне виконання своїх обов'язків та передбачає відшкодування шкоди, заподіяної державним виконавцем фізичним чи юридичним особам під час виконання рішення. Статтею 13 передбачено, що дії або бездіяльність державного виконавця можуть бути оскаржені до вищестоящої посадової особи або до суду.

4. Наказ Державного казначейства України "Про затвердження Порядку примусового списання (стягнення) коштів з рахунків установ і організацій, відкритих в органах Державного казначейства" від 5 жовтня 2001 року

28. Відповідно до п. 3.6. Наказу примусове списання (стягнення) коштів здійснюється за тим самим кодом економічної класифікації видатків бюджету, за яким би здійснювався платіж, якщо б оплата була проведена не примусово.

ПРАВО

І. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

29. Заявник скаржився на те, що державні органи не спромоглися вчасно виконати рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 29.11.2001 р. При цьому він посилався на положення пункту 1 статті 6, яка у відповідній частині передбачає таке:

"Кожна людина при визначенні її цивільних прав і обов'язків ... має право на справедливий і відкритий розгляд впродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, створеним відповідно до закону".

А. Прийнятність

1. Статус заявника як потерпілого

30. Уряд наполягав, що відповідно до прецедентної практики Суду заявник, якому на національному рівні виправляють оскаржуване порушення Конвенції, більше не може вважатися потерпілим в сенсі статті 34 Конвенції, з боку Високих Договірних Сторін (див. рішення у справі *"Марченко проти України"* від 17 вересня 2002, заява № 63520/01). Оскільки рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 29.11.2001 р. було виконане повністю, заявник більше не може вважатися потерпілим від порушення його прав, передбачених пунктом 1 статті 6 Конвенції. Тому, Уряд запропонував визнати заяву непринятною та викреслити її з реєстру справ Суду.
31. Заявник не погодився.
32. Суд зазначає, що відповідно до статі 34 Конвенції він "може приймати від будь-якої особи, неурядової організації або групи осіб заяви про порушення однією з Високих Договірних Сторін її прав, викладених у Конвенції або Протоколах до неї..."
33. Відповідно до прецедентної практики Суду термін "потерпілий" у сенсі статті 34 Конвенції означає особу, яка безпосередньо постраждала від дії чи бездіяльності, яка є предметом судового розгляду; при цьому порушення Конвенції може мати місце навіть за відсутності шкоди. Отже, прийняття рішення чи вжиття заходу на користь заявника, в принципі, не є достатнім для позбавлення останнього статусу "потерпілого", якщо державні органи не визнали порушення Конвенції, чи то безпосередньо чи по суті, і не надали за це порушення компенсації (див. *"Далбан проти Румунії"*, заява № 28114/95, п. 44, ЄСПЛ 1999 - VI).
34. Суд погоджується з Урядом у тому, що виконання рішення, винесеного на користь заявника, за своєю суттю вже вирішило питання щодо його невиконання. Проте, таке запізніле виконання рішення не дало адекватної відповіді на скаргу заявника про нерозумність тривалості процедури виконання, яку органи державної влади не визнали і за яку не надали відшкодування. Тому, Суд вважає, що заявник і досі може вважатися „потерпілим” від стверджуваного порушення прав, гарантованих пунктом 1 статті 6 Конвенції в частині тривалості періоду, протягом якого рішення залишалось невиконаним (див. рішення у справі *"Скубенко проти України"* від 6 квітня 2004 року, заява № 41152/98).

2. Заперечення щодо вичерпання національних засобів правового захисту

35. Уряд стверджував, що заявник не вичерпав всіх національних засобів правового захисту, так як не оскаржував до національного суду бездіяльність державного виконавця та казначейства, а також не вимагав компенсації матеріальної та моральної шкоди.

36. Заявник відповів, що він не мав ефективного засобу правового захисту, який міг би використати, оскільки невиконання рішення суду, винесеного на його користь, було пов'язане з відсутністю державних асигнувань на систему охорони здоров'я, а не з діями органів, відповідальних за виконання рішення суду. На підтримку цього твердження заявник надав копію рішення Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська від 19.05.2003 р. про відмову в задоволенні його скарги на бездіяльність державного виконавця.
37. Суд нагадує, що відповідно до його прецедентної практики метою пункту 1 ст. 35 Конвенції є надання сторонам Конвенції можливості запобігти або виправити порушення, які є предметом скарг проти них, до того, як ці скарги будуть надіслані до Суду. Проте вичерпання підлягають лише ті засоби внутрішнього правового захисту, які є ефективними. Обов'язком Уряду, який посилається на невичерпання національних засобів правового захисту, є доведення перед Судом ефективності цього засобу як у теорії, так і практиці у відповідний час (див. рішення у справі *"Хохліч проти України"* від 29 квітня 2003 р., заява № 41707/98, п. 149)
38. Уряд України посилався на можливість заявника оскаржити до національного суду бездіяльність державного виконавця та казначейства, а також вимагати компенсації матеріальної та моральної шкоди, заподіяної ними. Проте у цій справі боржником є державний орган, і виконання судових рішень, винесених проти нього, як це впливає з матеріалів справи, можливе лише за умови, якщо держава передбачає у державному бюджеті України відповідні видатки шляхом вжиття відповідних законодавчих заходів. Обставини справи вказують на те, що впродовж періоду, який розглядається, виконання судового рішення, по суті, було неможливим переважно через відсутність у бюджеті відповідних положень, ніж через недоліки у роботі державного виконавця. Відповідно, не можна дорікати заявнику за те, що він не ініціював провадження проти державного виконавця (див. рішення у справі *"Шестаков проти Росії"* від 18.06.2002 р., заява № 48757/99). У будь-якому випадку, Суд відзначає, що Уряд стверджував, що ДВС та казначейство виконували рішення суду належним чином.
39. За цих обставин, Суд вважає, що заявник був звільнений від використання засобу правового захисту, на який посилається Уряд, і тому виконав вимоги пункту 1 статті 35 Конвенції. Відповідно, Суд відхиляє попередні заперечення Уряду.

3. Висновок

40. Суд вважає, що скарга заявника на порушення пункту 1 статті 6 Конвенції не є явно необґрунтованою в сенсі пункту 1 статті 35 Конвенції. Суд також не вважає заяву неприйнятною з будь-яких інших причин. І тому її слід визнати прийнятною.

В. Щодо суті

1. Аргументи сторін

41. Уряд наголошував, що вжив всіх заходів, передбачених національним законодавством, з метою виконання рішення суду, винесеного на користь

заявника. Крім того, Уряд стверджував, що період з 19.04.2002 р. (дата відкриття виконавчого провадження) до 21.11.2002 р. (дата отримання заявником 1 165,9 грн. на виконання рішення суду) не порушує прав заявника, гарантованих пунктом 1 статті 6 Конвенції. Ця затримка була викликана скрутним фінансовим становищем системи охорони здоров'я України. До того ж у період з 29.11.2002 р. до 7.02.2003 р. заявник частинами отримав всю суму заборгованості. Відповідно, рішення суду, винесене на користь заявника, було виконане в повному обсязі.

42. Заявник стверджував, що процес виконання рішення був занадто тривалим.

2. Оцінка Суду

43. Суд наголошує, що пункт 1 статті 6 гарантує кожному право на звернення до суду або арбітражу з позовом стосовно будь-яких його цивільних прав та обов'язків. Таким чином, ця стаття проголошує "право на суд", одним з аспектів якого є право на доступ, тобто право подати позов з приводу цивільно-правових питань до суду. Однак це право було б ілюзорним, якби правова система держави допускала, щоб остаточне судове рішення, яке має обов'язкову силу, не виконувалося на шкоду одній зі сторін. Було б незрозуміло, якби стаття 6 детально описувала процесуальні гарантії, які надаються сторонам у спорі, а саме: справедливий, публічний і швидкий розгляд, - і, водночас, не передбачала виконання судових рішень. Якщо тлумачити статтю 6 як таку, що стосується виключно доступу до судового органу та судового провадження, то це могло б призводити до ситуацій, що суперечать принципу верховенства права, який договірні держави зобов'язалися поважати, ратифікуючи Конвенцію. Отже, для цілей статті 6 виконання рішення, ухваленого будь-яким судом, має розцінюватися як складова частина "судового розгляду" (див. рішення у справі *"Горнсбі проти Греції"* від 19.03.1997 р., Reports of Judgments and Decisions 1997-II, с. 510, п. 40).

44. Орган державної влади не має права посилатися на брак коштів на виправдання неспроможності виконати судове рішення про виплату боргу. Зрозуміло, що за певних обставин затримка з виконанням судового рішення може бути виправданою. Але затримка не може бути такою, що зводить нанівець сутність гарантованого пунктом 1 статті 6 права (див. рішення у справі *"Імобільяре Саффі" проти Італії* [GC], заява № 22774/93, п. 74, ECHR 1999-V). У справі, що розглядається, не можна було, посилаючись на нібито фінансові труднощі, яких зазнавала держава, перешкоджати заявникові отримати вигоду від ухваленого на його користь судового рішення, що було для нього надзвичайно важливо. Рішення стосувалося надання заявнику компенсації органами державної влади через їх неспроможність забезпечити заявника в період з 1996 до 1998 року безкоштовними ліками, які заявник мав приймати щоденно. Тому Суд вважає, що випадок заявника з огляду на його вік, стан здоров'я та природу інвалідності вимагав від відповідних органів виконати рішення суду та виділити необхідні кошти без неналежних затримок.

45. Суд зауважує, що рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 29.11.2001 р. залишалося невиконаним, у цілому або частково, принаймні до 7 лютого 2003 року, коли заборгованість була виплачена заявнику повністю. Суд також зауважує, що виконавче провадження було відкрите 19.04.2002 р., тобто майже через п'ять місяців після того, як рішення суду на користь заявника було винесене та набрало чинності.
46. Не виконуючи рішення суду у цій справі протягом 1 року 2 місяців і 8 днів, органи державної влади тим самим позбавили положення пункту 1 статті 6 усякого сенсу. Це сталося тому, що влада не передбачила відповідних витрат у державному бюджеті, який діяв на той час.
47. Відповідно, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 1 ПРОТОКОЛУ № 1 ДО КОНВЕНЦІЇ

A. Прийнятність

48. Заявник стверджував, що у справі мало місце невинуватене втручання у його право на мирне володіння своїм майном всупереч положенням статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції, яка проголошує:

"Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна, інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Попередні положення, однак, ніяким чином не обмежують право держави запроваджувати такі закони, які, на її думку, необхідні для здійснення контролю за використанням майна відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків або інших зборів чи штрафів."

49. Уряд наголошував, що рішення від 29.11.2001 р. повністю виконане. Він також повторював свою точку зору, що заявник не вичерпав всі національні засоби правового захисту, які йому надані українським законодавством. Далі Уряд наполягав, що скарги заявника мають бути визнані неприйнятними, оскільки, на його думку, у цій справі не було порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.
50. Заявник не погодився.
51. Суд посилається на своє обґрунтування щодо статті пункту 1 статті 6 у зв'язку зі статтею 34 та пунктом 1 статті 35 (див. п. 31-40), яке так само застосовується і для відхилення попередніх заперечень Уряду щодо прийнятності скарги заявника на порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.
52. Суд вважає, що скарга заявника на порушення статті 1 Протоколу № 1 не є явно необґрунтованою в сенсі статті 35 Конвенції. Суд також не вважає заяву непринятною з будь-яких інших причин. І тому її має бути визнано прийнятною.

В. Щодо суті

53. Уряд України погодився, що сума, присуджена заявнику рішенням національного суду, становить "майно" в значенні статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції. Проте він стверджував, що зазначені положення Протоколу не були порушені, оскільки право заявника на володіння присудженими йому коштами ніколи не ставилося під сумнів, і він не був позбавлений свого майна. Далі Уряд зауважив, що затримка у виплаті присуджених коштів була викликана недостатністю державних асигнувань на охорону здоров'я. Уряд стверджував, що заявник міг будь-коли подати позов щодо відшкодування знецінення його коштів.
54. Заявник стверджував, що йому довелося дуже довго чекати, перш ніж рішення суду було виконане в повному обсязі, і тому він фактично був позбавлений права володіти своїм майном всупереч положенням статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.
55. Суд нагадує свою прецедентну практику, відповідно до якої відсутність у заявника можливості домогтися виконання судового рішення, винесеного на його/її користь становить втручання у гарантоване йому статтею 1 Протоколу № 1 право на мирне володіння своїм майном (див., серед іншого, рішення у справі "Бурдов проти Росії", заява № 59498/00, п. 40, ECHR 2002-III; "Ясіунене проти Литви" від 6 березня 2003 р., заява № 41510/98, п. 45).
56. У цій справі Суд дотримується думки, що неможливість заявника домогтися виконання рішення протягом п'ятнадцяти місяців становить втручання у його право на мирне володіння своїм майном у сенсі пункту 1 статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.
57. Враховуючи ситуацію заявника, Суд вважає, що, не виконавши рішення Дніпропетровського обласного суду, державні органи тим самим позбавили заявника на визначений період часу можливості отримати всю належну йому суму боргу. Уряд не надав жодних виправдань за це порушення, а Суд вважає, що нестача бюджетних асигнувань на систему охорони здоров'я не може слугувати виправданням за його вчинення. Відповідно, у справі заявника мало місце також порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

58. Стаття 41 Конвенції проголошує:

"Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє законодавство відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову сатисфакцію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію".

А. Шкода та судові витрати

59. Суд зазначає, що відповідно до правила 60 Регламенту Суду будь-яка вимога щодо отримання справедливої сатисфакції має бути надана в письмовій формі разом із відповідними документами чи посвідками, що підтверджують вимогу, "без наявності яких палата може відхилити вимогу повністю або частково."
60. Секретарем заявнику було запропоновано викласти свої вимоги щодо справедливої сатисфакції. Він зробив це 29 березня 2004 року. Проте заявник не надав жодних документів на підтвердження своїх вимог. Тим не менш, він вимагав 44787,88 грн. (7043,71 ЄВРО) відшкодування моральної шкоди. Заявник стверджував, що ця сума складалася з заощаджень, які він вніс на зберігання до Державного ощадного банку, і мінімального розміру пенсії, яку він отримує. Далі заявник оцінив моральну шкоду, якої він зазнав, у 18993,94 грн. (2987,14 ЄВРО). Заявник також стверджував, не надаючи при цьому жодних доказів, що він також має отримати відшкодування судових витрат у розмірі 4800 грн. (754,32 ЄВРО).
61. Уряд стверджував, що вимоги заявника були необґрунтованими.
62. Суд не виявив будь-якого причинного зв'язку між встановленим порушенням та матеріальною шкодою, про яку стверджував заявник. З цих підстав Суд не присуджує відшкодування матеріальної шкоди. Проте Суд вважає, що заявник може вважатися таким, що зазнав моральних страждань у результаті встановлених порушень, і ці страждання не можуть бути компенсовані лише констатацією порушення. Однак сума, яку вимагає заявник, є завищеною. Зробивши свою оцінку на засадах справедливості, як вимагається статтею 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику суму в 1000 ЄВРО компенсації моральної шкоди.
63. Щодо суми судових витрат, про яку стверджував заявник, Суд вважає її завищеною. Проте він також вважає, що заявник зазнав деяких витрат, пов'язаних з провадженнями у національних судах, даремно намагаючись домогтись відшкодування за порушення Конвенції, що призвело до ухвалення Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська рішення від 19 травня 2003 року.
64. Суд, врахувавши інформацію, яку мав у своєму розпорядженні, вважає, що розумною сумою відшкодування судових витрат є 300 ЄВРО, яку й присуджує заявнику.

В. Пеня

65. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоєчасної сплати, дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку плюс три відсоткові пункти.

З ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОСТАЙНО

1. Оголошує прийнятними скарги заявника щодо невиконання остаточного рішення національного суду, винесеного на його користь;
2. Встановлює порушення статті пункту 1 статті 6 Конвенції;
3. Встановлює порушення статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції;
4. Встановлює, що:
 - а) протягом трьох місяців від дати, коли рішення стане остаточним, згідно з пунктом 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявникові в українських гривнях за курсом на день розрахунку 1000 (одну тисячу) ЄВРО як компенсацію моральної шкоди, 300 (триста) ЄВРО як відшкодування судових витрат та будь-який податок, який може підлягати сплаті із зазначеної суми;
 - б) після закінчення вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названу суму нараховуватиметься відсоток у розмірі граничної позичкової ставки Європейського Центрального Банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти.
5. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 20 липня 2004 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С.Долле
Секретар

Дж.- П. Коста
Голова